پیام رهبر انقلاب به مناسبت روز معلم:

رحمت خدا بر دست‌های پرکار معلمان

+ در «قاب‌کوچک» بخوانید

پرونده‌ای برای مجریان رمضانی تلویزیون

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

WWW.JAMEJAMDAILY.IR

شنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۹ | ۸ رمضان ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۶۴۹ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Saturday - 2020 May 2

در شرایطی که تورم و کاهش سود بانکی اجاره‌بهای مسکن را افزایش داده، کرونا هم سختی‌های زندگی مستاجران را چند برابر کرده است

مستاجران؛ قربانیان پنهان کرونا

۳

عکس: محسن عطایی

گفت‌وگو با مجری و تهیه‌کننده برنامه «مثل ماه» که میزبان سوژه‌هایی از جنس مردم می‌شود

قصه آدم‌هایی مثل ماه

۶

مقامات آمریکایی در روزهای اخیر تمرکز خود را بر تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران قرار داده‌اند

ترامپ در مسیر قمار بزرگ

آمریکایی‌ها از حدود یک‌سال قبل هشدارهای خود درباره پایان تحریم تسلیحاتی ایران در اکتبر ۲۰۲۰ (مهر ۹۹) را شروع کرده‌اند اما این روزها در کنار هشدار، اقدام‌هایی را هم برای تحت فشار قرار دادن سایر اعضای برجام کلید زده‌اند. چند روز قبل بود که روزنامه نیویورک تایمز فاش کرد مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا درحال تهیه طرحی است که بر اساس آن آمریکا مدعی ادامه حضور در برجام شده و مکانیسم ماشه را فعال می‌کند. این خبر با واکنش‌های منفی روبه‌رو شد و حتی متحدان اروپایی آمریکا نیز اعلام کردند با توجه به خروج آمریکا از برجام، چنین طرحی قابل تحقق نیست.

۲

سارقان چگونه با در اختیار داشتن اطلاعات شهروندان، آنها را فریب می‌دهند؟

کلاهبرداری بیمارستانی

کلاهبرداری تلفنی، ماجرای امروز و دیروز نیست و این قماش از مجرمان، هربار کلک و ترفندی سوار می‌کنند تا با آن مردم را سرکیسه کنند. در میانشان هم مجرمان سابقه‌دار وجود دارد، هم آنهایی که حتی یکبار هم رنگ طوسی میله‌های زندان را به‌خود ندیده‌اند، اما با رو کردن روش‌های جدید کلاهبرداری سعی می‌کنند تا از گرد پای سابقه‌داران رِند و سیاس عقب نمانند.

برای اینها، نه کارگر مهم است و نه راننده تاکسی و نانوا، نه دکتر و مهندس می‌شناسند و نه وکیل و معلم و استاد دانشگاه. ابزارکارشان هم نه خشونت است و نه اسلحه.

۱۹

دیروز روز معلم بود؛ یاد معلم‌های نام‌آشنای ادبیات ایران و جهان و نیز داستان‌های مدرسه‌ای را گرامی داشته‌ایم

تاریخ ادبیات معلم‌ها

۱۰

بیشتر بخوانید

این روزها جوان‌های پولدار یک سرگرمی جدید پیدا کرده‌اند؛ مهمانی با حضور کرونا

ویروس پارتی!

۱۸

گفت‌وگو با مهندس احمد دالکی از پیشگامان ترویج و عمومی‌سازی نجوم

قصه آقای ستاره‌شناس

۱۵

بازخوانی سخنرانی‌های حاج آقا مجتهدی در شرح دعاهای روزانه ماه مبارک رمضان

خدایا ما را مُفتکی ببخش

۱۲

یادداشت

سناریوهای احتمالی آمریکا برای ایران

فواد ایزدی
استاد دانشگاه

مقامات سیاسی آمریکا حرف از مکانیسم ماشه می‌زنند و می‌گویند تحریم تسلیحاتی ایران باید ادامه پیدا کند. این در حالی است که آمریکا رسما از برجام خارج شد و دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا دستور اجرایی در این زمینه صادر کرد و این سند در سایت کاخ سفید وجود دارد. آنها به صراحت اعلام کردند ما به حضور خودمان در برجام پایان می‌دهیم. بحث استفاده از مکانیسم ماشه که از سوی آمریکایی‌ها مطرح می‌شود، چیز تازه‌ای نیست.

مقامات آمریکا مثل برایان هوک تا چندی پیش هم اعلام می‌کردند چون آمریکا از برجام خارج شده، کشورهای دیگر حاضر در برجام باید از مکانیسم ماشه علیه ایران استفاده کنند.

حال که به ماه اکتبر نزدیک می‌شویم و در این تاریخ بعضی از محدودیت‌ها برای خرید و فروش تسلیحات از سوی ایران برداشته می‌شود، آمریکایی‌ها وقتی دیدند نمی‌توانند از مکانیسم ماشه استفاده کنند با یک چرخش ۱۸۰ درجه‌ای می‌گویند ما هنوز در برجام هستیم.

این حرفی است که البته کسی از آمریکایی‌ها نمی‌پذیرد و کشورهای دیگر عضو شورای امنیت مثل چین و روسیه به صراحت گفتند این ادعای مطرح شده از سوی آمریکا قابل قبول نیست و کشوری که از برجام خارج شده نمی‌تواند الان از یکی از ابزارهای فشار که در این توافق قید شده علیه ایران استفاده کند. دیگر اعضای شورای امنیت نیز واکنشی نشان ندادند و سکوت کردند.

به نظر می‌رسد آمریکایی‌ها از طرح این ادعا دو هدف را دنبال می‌کنند؛ هدف اول بهره‌گیری تبلیغاتی و شروع یک عملیات روانی است با این هدف که به نوعی نشان دهند وزارت خارجه آمریکا همچنان فعال بوده و در قبال ایران تماشاچی نیست. هدف دیگر آمریکا استفاده از موقعیتش در شورای امنیت است. ایالات متحده به عنوان یکی از اعضای دائم شورای امنیت می‌تواند درباره استفاده از مکانیسم ماشه علیه ایران بیانیه صادر کند و در نقطه مقابل هم روسیه واکنش نشان دهد و طرح‌های آمریکا را در این زمینه وتو کند و این مساله همچنان به صورت موضوعی اختلافی باقی بماند و به قطعنامه قابل صدور از سوی شورای امنیت نرسد. از سوی دیگر امکان دارد مثل گذشته آمریکا به صورت یکجانبه عمل کند و در شرایطی که برابر با مقررات بین‌المللی و امکان برقراری روابط تجاری با ایران به شرایط عادی برگردد، آمریکا کشورهایی را که با ایران وارد مراوده‌های تجاری از نوع خرید و فروش تسلیحاتی می‌شوند، تحریم کند.

دیدگاه

پازل جدید آمریکا در بیروت

دکتر سعید غفاری
تحلیلگر مسائل منطقه

مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا چندی قبل گفته بود لبنانی‌ها مخیر به انتخاب یکی از دو گزینه یعنی حمایت از حزب‌ا... و گرسنگی یا تسلیم شدن در برابر واشنگتن و پروژه‌های آن هستند.

به نظر می‌رسد فعالیت سفیر آمریکا و دیگر سفرای حامی جناح ۱۴ مارس طی روزهای اخیر، ادامه سناریویی آمریکایی- اسرائیلی است که از پیش طراحی شده است؛ سناریویی که با سخنان هفته گذشته دستیار وزیر خارجه آمریکا در شبکه العربیه وارد مرحله جدیدی شد. دیوید شنکر، دستیار ویژه مایک پمپئو در امور لبنان، در اظهارات هفته گذشته خود در مصاحبه با شبکه العربیه روی سه نکته تاکید داشت که می‌تواند ریشه‌های بحران فزاینده کنونی لبنان و همچنین تحولات احتمالی آینده را در آنها جست:

اول: تحریم‌های آمریکا تاثیری واقعی در فلج کردن توانایی‌های حزب‌ا... داشته و باعث شده است ایران پول کمتری به این جنبش بفرستد.

دوم: ریاض سلامه، رئیس بانک مرکزی لبنان از سال ۱۹۹۳ همکاری خوبی با خزانه‌داری آمریکا به‌ویژه در زمینه مسائل مربوط به تحریم‌های بانک‌ها و موسسات مالی لبنان و بستن حساب‌های متعلق به حزب‌ا... داشته است.

سوم: اصلاحات اساسی ضروری است تا لبنان را در موقعیتی قرار دهد که بتواند از موسسات مالی و بین‌المللی کمک دریافت کند. همچنین باید ثابت کند که می‌تواند درباره مسائل محوری مانند اصلاحات در بخش برق، اصلاحات گمرگی و شروع اخذ مالیات تصمیمات مهمی بگیرد.

البته شنکر، اقدام دولت لبنان به انجام اصلاحات در بخش‌های فوق را مشروط به امری دانست که ذکر نکرد. شرطی که در حقیقت حزب‌ا... و سلاح مقاومت را نشانه گرفته است.

در واقع آمریکایی‌ها در ورای بحران اقتصادی لبنان و مسائل داخلی، اهداف دیگری را دنبال می‌کنند که عبارتند از تامین امنیت مرزهای رژیم صهیونیستی، خلع سلاح حزب‌ا... و در نهایت پایان دادن به مقاومت. از وقتی دولت فعلی لبنان تصمیم گرفت برای تحقق وعده‌هایش در خصوص مقابله با فساد و بازگرداندن اموال مردم به شفاف‌سازی حساب‌های بانکی و اموال و دارایی‌های ریاض سلامه، رئیس بانک مرکزی بپردازد، فتنه آغاز شد. ریاض سلامه که حالا مشخص شده اجراکننده سیاست‌های واشنگتن در سیستم مالی و بانکی لبنان است، درحالی بررسی حساب‌های خود را رد کرد که به‌تازگی با سیاست‌های عامدانه و اشتباه خود منجر به افزایش ارزش بی‌رویه نرخ دلار و ایجاد هرج و مرج در بازار سیاه و افزایش چشمگیر میانگین فقر در این کشور و در نهایت ازسرگیری اعتراضات شده است.

سخنان دیوید شنکر نیز بیانگر این واقعیت است که قدرت ریاض سلامه، رئیس بانک مرکزی لبنان به دلیل پشتیبانی برخی نیروها و احزاب فرقه‌ای آلوده به فساد در لبنان نیست، بلکه دلیل آن پشتیبانی آمریکا و همکاری سلامه با آنها بوده است. سلامه به‌دنبال آن بوده تا حزب‌ا... را در مضیقه مالی قرار دهد و تمامی حساب‌های متعلق به آنها و نیز حساب‌های وابستگان به این جنبش را به بهانه حمایت از تروریسم مسدود کند. از همین جا مشخص است که آمریکا به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از دروازه بانک مرکزی لبنان و کاهش ارزش لیر لبنان، در پس پرده وضعیت بی‌ثباتی حاکم در لبنان قرار دارد. به عبارت روشن، حرکت آرام و موثر دولت دیاب که منافع مردم را در نظر داشته است، مسیر مورد نظر آمریکایی‌ها نبوده است.

نگاه

حمایت‌هایی که کارگر نیست

حمید حاج اسماعیلی
کارشناس حوزه کار

کارگران چون در تحولات جامعه نقش دارند بسیار با اهمیت هستند و با توجه به جمعیت گسترده کارگران (نیمی از جمعیت ایران) در کشور باید از جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی مورد توجه قرار گیرند.

به لحاظ کمیت در بازار کار حدود ۱۴ میلیون نفر نیروی کار در سازمان تأمین اجتماعی به ثبت رسیده که این امر جایگاه کارگران را در کشور برجسته کرده است.

ولی با این حال به نظر می‌رسد باید مسوولان در خصوص قشر کارگر به دو امر، یعنی امنیت شغلی و معیشت کارگران توجه ویژه‌ای داشته باشند، چون اینها برای این قشر از اهمیت زیادی برخوردار است.

از لحاظ امنیت شغلی باید عنوان کرد نرخ بیکاری در کشورمان دورقمی است، چون تمامی برآوردها نشان می‌داد کشورمان تا قبل از شیوع ویروس منحوس کرونا سه و نیم میلیون بیکار دارد که این موضوع پس از شیوع این بیماری به دو برابر یعنی هفت میلیون بیکار رسیده است، چون بسیاری از واحدهای تولیدی به دلیل کاهش تقاضای بازار، نیروهای خود را تعدیل یا کارگاه یا واحد تولیدی خود را تعطیل کرده‌اند.

بنابراین برای جهش تولید و افزایش اشتغال، همه مسوولان باید قدم بردارند تا تمامی کارگران و خانواده‌های آنان بتوانند درآمد کسب کنند و با افزایش امید آنها نقش سازنده خود را در اقتصاد کشور به بهترین شکل ممکن به منصه ظهور برسانند.

اما در بحث معیشت، اتفاقاتی طبیعی همچون افزایش تحریم‌های خصمانه آمریکا و متحدان و همچنین شیوع بیماری کرونا در سراسر کشور به وقوع پیوسته است؛ بنابراین دولت باید زمینه‌های حمایت از کارگران را فراهم کند، ولی متاسفانه تاکنون دولت به اندازه کافی از کارگران و خانواده‌های آنها حمایت نکرده است.

این که دولت ۵۰۰۰ میلیارد تومان به بیمه بیکاری به دلیل شیوع کرونا اختصاص داده است به دلیل بالا بودن میزان بیکاران، مبلغ اندکی است. از طرف دیگر بسیاری از بیکاران نتوانسته‌اند در این زمینه ثبت‌نام کنند یا واجد شرایط این بیمه نبوده‌اند، چون برخی مشاغل شناسنامه ندارند و بعضی کارگاه‌هایی که تعطیل شده‌اند کد کارگاهی سازمان تأمین اجتماعی نداشته‌اند؛ پس تعداد افراد مشمول بیمه بیکاری چند برابر یک میلیون نفری است که دولت در آمارهای خود به آنها استناد می‌کند و به نظر می‌رسد چهار میلیون نفر بتوانند واجد دریافت بیمه بیکاری باشند.

بنابراین باید حوزه حمایت‌های دولت از کارگران و خانواده‌های آنان افزایش و حتی باید بیمه بیکاری بیشتر از سه ماه به این کارگران اختصاص یابد.

نکته

فریب کلاهبرداران را نخورید

دکتر میرحامد خانی
جرم‌شناس و حقوقدان

با وجود هشدارها و اطلاع‌رسانی‌های متعدد رسانه‌ها، پلیس آگاهی و پلیس فتا، اما همچنان شاهد فریب خوردن برخی مردم توسط کلاهبرداران تلفنی هستیم. به اعتقاد من و به‌رغم هشدارهای مکرر حتی در عابربانک‌ها، این‌که دوباره افرادی فریب تماس‌های تلفنی را بخورند و به حساب شخصی آنان پول واریز کنند، دیگر مشمول کلاهبرداری و عمل مجرمانه قرار نمی‌گیرد. البته اوایل که این اتفاق رخ می‌داد، جنبه کلاهبرداری داشت، اما هم اکنون چنین اتفاقی در دایره عمل کلاهبردارانه قرار نمی‌گیرد و صرفا یک پرونده با جنبه حقوقی ساده است که مالباخته می‌تواند شکایت و طلب خود را مطرح کند، کما این که رویه قضایی نیز به این سمت و سوست.

زمانی می‌توان عنوان کلاهبرداری را روی پرونده قرار داد که بر اساس تعریف قانونی، فرد متوسل به ابزار متقلبانه شود، در حالی که در پرونده‌های این چنینی، کلاهبردار صرفا یک تماس‌گیرنده است و این طرف مقابل اوست که به‌راحتی در دام او گرفتار می‌شود. بنابراین مالباخته نمی‌تواند به لحاظ کیفری شکایتی مطرح کند.

نکته‌ای که مردم باید به آن توجه داشته باشند این است که هیچ بیمارستانی با استفاده از تلفن همراه با خانواده بیمار تماس نمی‌گیرد و اگر هم تماس بگیرد، از داخل بیمارستان و با شماره تماس‌های آن مرکز درمانی است. نکته دیگر، شماره حسابی است که کلاهبرداران به این افراد می‌دهند تا به حساب‌شان پول واریز کنند، اما این پول چرا به حساب بیمارستان واریز نشده و وارد شماره حساب شخصی می‌شود؟ ضمن این‌که بیمارستان‌ها در شرایط اورژانسی ملزم به انجام اقدامات اورژانسی هستند و پس از آن می‌توانند هزینه‌ها را از خانواده دریافت کنند که تمام مراکز درمانی این مساله را رعایت می‌کنند.

بنابراین تکرار اتفاقاتی از این دست، تنها نتیجه زودباوری و بی‌توجهی مردم به هشدارها و اطلاع رسانی‌های متعدد پلیس است. برای جلوگیری یا دست کم کاهش چنین مسائلی ابتدا باید خود بیمارستان‌ها و حراست بیمارستان و مراکز درمانی، مراقبت کافی از اطلاعات خصوصی از بیماران خود داشته باشند تا در دسترس مجرمان قرار نگیرد. دوم، خود مردم در مقابل چنین تماس‌هایی باید تفکر و تعقل کنند و بدون احساساتی شدن در مورد اتفاقی که در مورد آن صحبت می‌کنند، پرس و جو کنند، زیرا هدف اصلی کلاهبرداران این است که مالباخته را وارد فاز احساسی بدون تعقل کنند تا به هدف شوم خود دست یابند.